

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm
Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis**

Jn duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XIII. Prosequitur cœptam de primi Discalceatoru[m] Carmelitarum conuentus fundatione narrationem. De vita quoque eorum, & fructu quem ibi dominus facere incipiebat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

quando habemus. Omnis namq; tanta cum moderatione recreatio cō-
rident, ut dumtaxat ad imperfectiones sororum tali in occasione co-
giocendas, & aliquantulum relaxationis ad regulārigorem melius fe-
rendum, capiendum concessa intelligatur. Is autem adeò probæ vitæ e-
st, ut plus ego ab ipso, quam ipse à me discere possem: at non hoc erat
quod peditabam, sed dumtaxat, ut hac ipse ratione modum formamq;
vici, quam sorores seruarent perspicceret.

Deo porro disponente factum, ut illuc tum appelleret Ordinis no-
træ Provincialis, cuius beneplacitū & facultas requirebatur, F. Alfonso
Gonalio, vir senex, optimæq; indolis, & omnis malitia expers. Tan-
nus si dixi, cum ab ipso ad opus hoc auspicandum facultatem pete-
re, deg; ratione, quam Deo iudicis tā bonum opus impedit, reddi-
tus esset, ut illius maiestate, quod hoc ipsum executioni mandari vo-
lberet, disponente, valde moderatè placideq; mihi responderit. At
tā deinde D. Maria Mēdōsia, & Episcopus Abulensis, qui illius est fra-
ter, quig; semper nobis & fuit, & auxiliatus est, cum conuenissent, fa-
cile cum ipso negotium confecere, nec non cum P. Angelo de Salazar,
Provinciali defuncto, à quo plus imminere difficultatis & repugnantiae
fouidabam, at occurrit tum forte fortuna casus, in quo D. Maria Men-
dōsia is fuore auxilioq; opus habuit; & hoc non mediocriter ad facul-
tatem prædictæ impetrationem conduxisse mihi persuadeo: ut taceam,
etiam hac occasione non oblata, futurum ut Dominus hanc menti eius
voluntatem inspiraret, vt & P. N. Generalis, qui nimium quantum ab
eis ad hoc proposito videbantur, mentem mutauit.

Quā multa, Deus bone, hisce in negotijs, quæ prorsus ut fierent
impossibilia videbantur, feliciter à diuina Maiestate, omnibus difficul-
tibus & superatis, ad exitum dedueta vidi! Ah, quanta mea confusio-
nem, vidisse me quæ vidi, & non esse me meliorem quam sum! certè mo-
tus dedi-
do dom hoc scribo etiamnum obstupeisco, ac velim Dominum omni-
cendū om-
nia pene so-
lus confecit,
nos creature p̄ficitim: ipse namq; Dominus vniuersa solus dispo-
suit, idq; per initia & fundamenta quædam tam tenuia, ut sola Maiestas prope nihil.
ipse ad illum, in quo modò sunt, statum eadem euhere potuerit. Sit
ipse in æternum benedictus.

C A P V T . XIII.

PROSEQUITVR COEP TAM DE PRIMI DISCALCEATORVM-
Carmelitarum cōuentus fundatione narrationem. De vita quoque quam in eo
instituebant primi illi Patres, nec non de fructu, quem illi in
locis Dominus ad honorem & gloriam nominis suis
facere incipiebat, nonnulla tradit.

S. Matris Teresa Opera.

A 22

Vt

*Facultatem
provincialis
ad hoc obser-
vans. S. Ma-*

*Deus in re-
bus Ordinis
Discalcea-
torum ad exi-
tum dedi-
do dom hoc scribo etiamnum obstupeisco, ac velim Dominum omni-
cendū om-
nia pene so-
lus confecit,
nos creature p̄ficitim: ipse namq; Dominus vniuersa solus dispo-
suit, idq; per initia & fundamenta quædam tam tenuia, ut sola Maiestas prope nihil.*

Ponuntur
fundamenta
ordinis
discalcea-
torum.

Vtergo hasce duas voluntates in potestate mea habui, nihil mihi
vlerius deesse videbatur. decreuimus itaque, vt P. Ioannes in
Cruce in domum quam dixi concederet, eamque ita adaptaret & con-
cinnaret, vt quomodocumq; liceret, in ipsa habitari posset. nam unde
festinato opus censem, quo ad usq; res iam cœpta foret, non parvum
timebam, ne quod in expectatio nobis obstatculum suborirentur,
tur & res peracta est. Iam P. Antonius nonnullam ad vsum necessaria-
supellecilem collegarat; que & nos à parte nostra prout potuimus
tuimus autem parum adiuuimus. Mox autē ad me conuenienter
soletū, magno animi cum iubilo excurrit, mihiq; quidnam reū colli-
set significauit, quod certe nimis quam exiguum erat: ab horologio son-
bene instrutus erat; nam quinq; sibi cōpararat: vnde mihi inde
dendi occasionem dedit. Ad horas bene dispositas habendas et iacere
parasse dixit, quod à tempore p̄occupari, & non ordinato reportu
agere noller. Credo sād, eum ne quidem tunc habuisse, super quod
num caperer. In domo vslī nostro adaptanda aliquantulum lenitatem
cedebatur, quod deesset ad fabricandum pecunia, tametsi m' tali
qui fieri vellent. Re tandem peracta, P. Antonius Prioratu suo integrum
cum animi promptitudine & quam lubentissime renunciā, zim-
mam regulam seruandam voto se obligauit; imo, ne quidem aliquod
ius periculum, id me suadente, prius facere in umbra voluit: vnde non
summo animi gaudio & letitia ad tugurium suum nouum seleccio-
nare. Iohannes aurem de Cruce iam tum ibi agebat.

Hic porro Antonius mihi postea afferuit, vt primū in
illius conspectum venit, maximum se internè gaudium sensisse, ut
sum sibi iam mundum planè se debellasse, quod eum penitus omni-
am desereret, intraq; solitudinem illam sese abderet. vnde nec huic
Iohanni domuncula illa displicuit, sed in summis se maximisque deli-
agere putabant. Quād, o Deus bone, hæc ædificia & delicia ac retra-
ctiones exteriores ad pacem interiorem parum conducunt! Vnde
eius amorem vos obsecro, carissimæ, & vos Patres, vt in domo
gnis & pretiosis semper omnem quam potestis moderationem ac
beatiss. versentur nobis ante oculos veri nostri fundatores, qui sumi-
ctilli patres, à quibus descendimus, quos per hanc paupertatis &
militatis viam ad Dei fruitionem peruenisse nouimus. Et sane, si
tear quod res est, semper plus spiritus, nec non gaudi intentio
gere vidi, quando corporibus suæ decesserent commoditates & recre-
tiones videntur, quam postea cum iam domum amplam habent
que commodates. quantumlibet illa magna sit, quid nobis indebet
aut fructus sequitur, cum unius dumtaxat, cellæ vslī continuum al-

S. M. domos
splendidas
fuis diffusa-
der.

autem illa capacissima sit, & bene constructa, quid nostra interest, cum paucus nos respicere & considerare minimè oporteat: si item consideremus, non esse domum, que in perpetuum nobis durare debeat, sed solum ad tam modicum tempus, ac vita nostra durat (quantumlibet illa longatur); omnia nobis quam suauissima videbuntur, scientibus, quanto & pauciora hic in terra habebimus, eo plura nos in illa aeternitatis posseluros, in qua nobis habitacula & mansiones dantur pro aeternis, quo boni nostri Iesu vitam imitari fuerimus, parvitate aut magnitudine. Si haec esse principia dixerimus, ad regulam B. Virginis, cui Matris, Dominae ac Patronae nostre, renouandam: hanc illi, quæcumque, inveniam non inferamus, neque sanctis nostris Patribus qui nos patuerunt, vt illorum vitam imitari nolimus, & quamvis ob imbecillitatem nostram, in omnibus illos imitari non possimus, in iis saltim quæ ad vite sustentationem nec profundit, nec obsunt, magna cum circumflexione procedamus necesse est; cum omnia nonnisi modicus quadam labor, isque sapidus sit, qualiter eum duo illi Patres initio habuerunt, cum semel generose apud nosmetipso staruimus, & proponimus illum exsuperare, omnis iam expugnata difficultas est, cum omnis pena nonnisi modicum quid in principio sit.

Prima aut secunda Dominicæ Adventus, anni huius M.D.LXVIII. (sq; enim satis recordor, utra harum Dominicanarum fuerit), primum fuit in atrio illo Bethleemitico (nihilo enim id mihi illo pretiosius fuisse videretur) celebratum est. Quadragesima post sequente, cum à P. Antonij Toletana fundatione reuertens, illac transirem; & summo manu locum à Iesu habuum inuicerem, reperi P. Antonium templi ianuam scopis cuerrentem, militas.

fuit ad hilaritatē quam maximè composita, qualiter is semper præfert. Cinego, Quid hoc est, mi Pater: ubinam iam est honor: Qui mox subintulit, simul in meum gaudium quod identidem sentiebat, mihi significans, Maledictum in tempore quo cum aliquando magni feci. Templum autem ingrediens, mitram spiritus & devotionis copiam, quam ei loco Dominus indierat, neque ego solum, sed & duo mereatores, qui iam inde à Metina in illicetisque comitati erant, meiq; fautores erant, identidem plorabant: omnia quippe vndiq; crucibus & cranijs mortuorum plena erant. Non quivero mihi memoria excidit parua quedam crux è ligno sculpta, iusta quæ benedictæ vasculū, cui chartacea quedam imago Christi crucifixi Paspernai affixa erit, q; maiorè exspirare devotionē videbatur, quā si ē re ptiosa & caritatisissimè cōfecta fuisset. Chor' erat, spatiū illud intermediū; q; in medio virtus; altū erat, vt in eo horas recitare possent; sed ingrediētes, vtq; in eo factū audiret, valde fese in clinare oportebat. Duo ibi habebāt in angelis vers' tēplū porrectis eremitoriola (in quib' nō nisi sedētis aut hu-

*Illius dum
eis feruer.*

abieisti agere poterant) freno repleta; quod & locus admodum frigidus, & capiti penè rectum imminceret, dualque hic altare respon tes habebat fenestellas, & duo saxa in vslum cervicalis; suas quoque lic habebant cruces & crania. Intellexi illos, dictis matutinis, quia illi Primum inde non discedere, sed illic in oratione, quam satis prolixi instituebant, permanere; & nonnumquam factum, vt, quando aliam ibant, per altam niuem cum vestibus suis incederent, neemam eam senserint. Horas suas cum alio quodā Patre ordinis nō agnoscunt, ut cum illis habitat, illuc concesserat, (esto non mutauerit habens quod esset valerudinis satis imbecillis) & alio quodam fratrem qui Ordinibus sacris initiatus nondum erat, qui etiam ibidem regimur recitabant. Ad multa loca vicina, quæ doctoribus & doctrinam ad locavici erant, prædicatum excurrebant; unde & ob hanc causam gaudium illam ibidem constitutam esse, quod videlicet intellectu ibi in vicinia monasterium vslum esse, nec eius habendi spectare apparebat. quod certè res verè deploranda erat. Tantam autem tempore sibi apud rurales auctoritatem compararant, vt, cum pater id cognoui, maxima mihi id consolationis fuerit occasio. Iban, rem dixi, ad conciones habendas, ad fesquileucam, vel etiam duas noctes (nam tunc nō gestabant celones aut sandalia, quos postea pueri iussi sunt induere) perdens niues, & summo in frigore, & post die toto concionibus habendis, & confessionibus excipiendis sentiunt, nonnisi ad vesperam domum, cibum aliquem sumptuoso habentur. Quod autem inde sentiebant, gaudium ac voluptras omnino parua & modica videri faciebat. Vixi necessaria satis ijs suppeditam è locis circum circa positis plus eis ciborum adferebatur, quam pus haberent; quin & viri nonnulli nobiles, in locis & pagi illigentes, Confessionis gratia eos accedebant; qui simul iam tum con diores domos & melius sitas ijs offerebant. Inter alios fuit quidam douicis, Quinque ciuitatis Toparcha, ædificata hic Sacellum magni cuidam Beatissimæ Virginis, quæ cerè veneracione & honoris quam dignissima erat, quamq; pater eius, iam inde è Belgio, ad auiam aut matrem (neq; enim satis recordor) quodam cam mecum miserat. vsque adeo porro erga eam affectus fuit, vt multis casu domi suæ asservarit, quin & postea in hora mortis ad se deferreret. Est magna quædam labella, qua, mea vita, nihil vidi aut melius argantius; quod & alij permulti mecum testantur. Porro P. Antonius Iesu, cum Ludouico petente, ad locum prædictum concessisset, hæginem illâ corâ vidisser, ita erga eam affici cœpit (& non sine ratiōne) ut non abnuerit monasterium illuc transferre (Loco nomen M

eo a qua putealis laboraret penititia, nec vlla eius ibi habenda ratio
suspiceretur. Ludouicus autem patrum eis (pro ratione voca-
tions & professionis ipsorum) monasterium condidit; quin & templo
ornamenta addidit, omniaque bene perfecit. Nolo verò hic omittere
infra, qua Dominus ratione aquam ipsis dederit, quia pro miraculo
res habita fuit. Cum enim quadam die P. Antonius, qui Priorem age-
*Miraculosa
Deus de a-*
bat cum fratribus suis post cenam in claustro loqueretur, ac de aqua,
qua discal-
quo laborabant, defecctu sermonem misceret; ecce tibi subito exsur-
eatis pre-
gens, eo, quem in manibus habebat, scipione quadam in parte areae signum spexit.

crucis efformauit (ut mihi quidem videtur; nam nequidem satis bene
recordor, an eo crucem fecerit, saltem baculo ipso signavit locum) di-
cens. *Iam hie effodito.* Vix aliquantulum terrae effoderant, cum tantum a-
qua subito protrupit, vt etiam ad emundandum puteum, iam eius vis
eque inhiberi: est autem haec aqua sapidissima & potui accommoda-
tissima; nam toto eo tempore quo edificatum est, inde aqua perita est,
& non quam (vti dixi) pureus euacuatur. Posteaquam verò hortum
quendam muro inclusiissent, aquam in eo habere procurarunt, hinc
vias scrobes in eo fecerunt, multum pecuniae impendentes, & tamen
lastenus (post omnem operam eam inuenire non potuerunt).

V ergo domunculam illam, in qua antè paulò vix habitaru-
poterit, tam spirare deuotionem vidi, ut, quo cumque meos oculos con-
tenterem, videbam quæ me ædificabant, simul & audiui quæ primi illi
vivendi norma tenerent, nec non quomodo mortificationi & orationi
insisterent, & quam bonū omnibus exēplum darerit (ibi nāq; me inuisum
venere vir quidā nobilis, eiusq; vxor, quos nouerā, quiq; vicino quo-
dam in pago commorabantur; ac multa de illorum sanctitate, nec non
fructu eximio quem inter homines pagi illius faciebant, mihi refere-
bant) gratijs Domino agendis minimè satiabar; idq; cum maximo quo-
dam cordis gaudio: quod iam tum initia quædam datæ viderem rei,
quæ ad incrementum Ordinis nostri, & insigne Domini obsequium
misericordie faceret. Dignetus illius Maiestas, eā prout quidem iam proce-
dit, veterius semper promouere: nam tunc cogitatio & cōceptus meus,
verissimus erit. Qui mecum venerant mercatores, dicebant, quod pro
toto mundo nollent non venisse mecum. Quid verò non est virtus? ut
magis illis placaret hæc paupertas, quam omnes quas ipsi possidebant,
hæc quoq; animum eorum satiarit & consolata sit. Postquam
autem Patres illi & ego de rebus nonnullis tractassemus, eos in primis
quam studiosissimè rogaui (prout quidem ipsa sum debilis & improba) rigor.
viam austerioribus subeundi tam in se rigidi non essent, uti erant; me-
tuebamus, ne, quod tot mihi votis & orationibus apud Dominum

Aaa 3

consti-

FESI A

constitisset aliquē scilicet ut mihi ipse daret qui rē auspiceatur, que iā tā bene procedebat, penitus concideret, caco dāmone illos conficiendi & subuentandi medium quārente, quam quod ipsa conperam & sperabam ad exitum perduceretur: sed, quod imperfecta paruae essem fidei, non cogitabam id esse opus Dei, eiusque Maiestati id promoturam. Ac illi (quod haberent illa quae mihi deearant) mera-
ba, ad exercitia sua intermitenda, parum morabantur. Vnde manū
cum animi consolatione inde discessi, tametsi pares & eas, quas tan-
gens opus promerebatur, Deo gratias non agerem. Det Maiestas
(quae illius est bonitas) vt aliquid cī ē multis illis quaē ei debet
quium rependere digna sim. Amen. Etenim satis intelligebam, in
multo maiorem gratiam & beneficium esse, quam illam, quam vello
nialium Conuentus erigerentur, mihi præstitū.

CAPUT XIV.

AGITVR DE FUNDATIONE CONVENTVS TOLETANI
Iosepho denominati, qui anno M.D.LXIX eretus est.

Toletani ca- nobij origo. Commorabatur Toleti mercator quidam honorabilis, arque-
gius Dei famulus; qui haec tenus inire matrimonium noluerat,
vitam Christiano cum primis dignam agebat, veritatis & honesti-
tudinē acerrimus, & nullū nisi licitum commercium inire volens. Po-
positum hic habebat non alio scopo aut intentione opes coacerere
quam vt ex ijs quoddam Deo gratissimum opus excitaret. nomen
illi erat Martinus Ramirius Hunc ergo morti iam vicinum Paulus Fer-
nandius Societatis Iesu Sacerdos, (quo ego Confessario, cum Toleti
agerem, ad Malagonensem fundationem properans vsa etam) vbi
intellexit, inuisit: & quod Toleti Dis calceatis monialibus enigmo
que cœnobium cum primis cuperet, ei, quantum hoc ad diuum co-
quium futurum esset dixit, addidit præterea eos quos fundare de-
uerat Sacellanos & capellanos, in isthoc monasterio fundari posse
demque certas quasdam solemnitates, & reliqua omnia, que cu-
rribis illius paræciæ legare & fundare constituerat, haud incom-
posse celebrari. Ea porro ipsius fuit imbecillitas, vt eū sibi p̄misit
constituēda necessariū, minimē sufficiū crederes, rem omnino
suo Alfonso Aluaro Ramirio, viro prudenti, religioso, ari-
genos prolsuso, & rationis præscriptum in omnibus sequenti
dare elogia meritò & verè possum, vt potestis oculata; quod sepe
codom egerim) cōmiserit, Martino porro ex hac vita decedēte,